

[Jette Pors]

mindelige danske Lægeforening og Det Offentlige Aftalenævn for Grønland.

Lad mig f.eks. nævne, at uanset hvor lang tid en dansk læge fungerer i Grønland, får han eller hun så godt som ingen kompetenceoverførsel ved hjemkomsten til Danmark. Til trods for, at en læge f.eks. har fungeret som kirurg, mediciner, lægevagt, praktiserende læge, distriktslæge og indimellem også som dyrlæge, i en periode på måske flere år, har vedkommende kun ret til at få seks måneders anciennitet overført ved hjemkomsten til Danmark.

Lægen har måske arbejdet i Grønland i en 3-års-periode med store udfordringer inden for næsten alle hjørner af, hvad et menneske – og for den sags skyld også dyr – kan fejle. På tre år har han eller hun fået opbygget en faglig ekspertise, som det vil tage en læge i Danmark ca. ni år at nå. Men lægen i Grønland har ikke tid til at skrive specialer endsige mulighed for at efteruddanne sig. Muligheden for at være tilknyttet en speciallæge som i Danmark er udelukket for den grønlandske lægestand. Der findes for øvrigt ingen speciallæger deroppe. Lægelønnen er stor, men hvad hjælper det, når lægen slides op både fysisk og psykisk?

Jeg tror, at sundhedsministeren er klar over denne del af stridens æble. Jeg er helt indforstået med, at det tager tid at få skabt en helhedsplan, der tilgodeser disse væsentlige problemer. Men det er nødvendigt at få sagt tingene for at belyse den aktuelle krise. Det er bydende nødvendigt at skære igennem nu og få besat de tomme stillinger med velkvalificerede læger, om nødvendigt ved at tvangsudskrive læger, indtil langtidsplanlægningen er afsluttet. Det skulle ikke være umuligt at finde frem til ca. 30 værnepligtige læger, der kunne sættes ind i stillingerne med kort varsel, og nu har vi jo også hørt fru Kirsten Lee fortælle os, at der er læger i Danmark, der går og venter på at få noget at lave.

Det kan godt være, at ministeren har en anden og bedre løsning parat, og det vil i så fald være udmærket, men jeg finder, at det må pålægges regeringen senest medio december at have en løsning parat på problemet: de ca. 30 ubesatte lægestillinger, en løsning, som i videst muligt omfang tilgodeser behovet for at få besat stillingerne deroppe. Der skal være et forsvarligt beredskab i alle distrikter. Igen: Det drejer sig om 55.000 mennesker, og ingen mennesker

kan som bekendt vide sig sikre mod sygdom, og det kan man altså heller ikke i Grønland. Så er det ligegyldigt, om det drejer sig om narkotika-, AIDS- eller spiritusproblemer. De er der, og de skal behandles.

Hvis problemet blev flyttet f.eks. til Bornholm eller til Fyn, var der ingen tvivl hos nogen af os. Så blev problemet løst. Og jeg vil endda vove den påstand, at problemet var blevet løst, længe inden tilstandene var blevet så rystende akutte, som tilfældet nu er for indbyggerne i Grønland.

Derfor startede jeg, som jeg gjorde, med at pege på de fælles livsværdier, som vi forhåbentlig alle sammen er enige om: dette, at et menneske uanset hvor i verden er noget enestående, værdifuldt og uerstatteligt, og at ethvert menneske har ret til, ja krav på lægehjælp.

I tv i går udtalte sundhedsministerens partifælle indenrigsminister Thor Pedersen, at vi skal have det godt, medens vi er her på Jorden, for vi har kun ét liv. Nu er jeg spændt på, om der er overensstemmelse de to partifæller imellem.

Jeg mener ikke, vi må løbe fra vores del af rigsfællesskabet. En aftale er en aftale, og vi har selv accepteret, at Danmark bærer hovedansvaret for det grønlandske sundhedsvæsen, i hvert fald indtil 1992. Det daglige tilsyn og den daglige administration ligger selvfølgelig i Grønland, ligesom grønlænderne selv ansætter folk, men trods diverse love og bekendtgørelser er det stadig væk Folketingets forpligtelse at få løst disse problemer, når de er gået i hårdknude. Man skal helst ikke kunne sige om Danmark, at vi gerne sender millioner til ulandene, og at vi gerne fordeler millionbeløb fra tv's bingo til humanitære organisationer, men vi har ikke råd eller vilje til at hjælpe vore nærmeste medborgere mod nord.

Det koster ikke staten ekstra at få de normerede stillinger besat, og selv om det gjorde, er det ikke grund nok til at lade stå til. Vi skal have råd til at løse et så fundamentalt problem som dette.

Lad os lytte til lægerne og sygeplejerskerne. Lad os bruge den sunde fornuft, som vi så ofte påstår vi har. Lad os vise, at vi i enighed vil løse dette uhyggelige problem på en sådan måde, at vi kan føle os værdige til den tillid, danskerne viste os, da de valgte os til Folketinget.